

LIBRIS

We know
books

Noi ne vom duce de aici mai devreme sau mai târziu, dar, dacă reușim să lăsăm urmașilor cât mai multe cărți sfinte, le lăsăm o zestre de mare valoare pentru ei și pentru cei care vor veni după ei.

Protos. Nicodim Măndiță

Difuzare:

EDITURA
AGAPIS

Str. Mențiunii Nr. 7
Sector 2, București
Tel./Fax: 021-2410673
Mobil: 0733-580000
editura.agapis@gmail.com

Cărțile pot fi comandate online la adresa
www.edituraagapis.ro
sau de la librăria Editurii Agapis,
din strada Mențiunii Nr. 7, Sector 2, București
unde puteți beneficia de **reduceri de preț**.

ISBN: 978-973-9434-74-4

Sfântul Serafim de Sarov

– O BIOGRAFIE SPIRITUALĂ –

de
Arhimandritul Lazarus Moore

*Se tipărește cu binecuvântarea
Prea Sfințitului Părinte GALACTION
Episcopul Alexandriei și Teleormanului*

Traducere de **prof. Paul Bălan**

Editura AGAPIS • București 2002

Cuprins

<i>Introducere</i>	11
<i>Capitolul I – Sub acoperișul casei materne</i>	17
<i>Capitolul II – Pe drumul către Sarov</i>	27
<i>Capitolul III – Fratele Prohor</i>	33
<i>Capitolul IV – În schima îngerească</i>	47
<i>Capitolul V – Sihăstria îndepărtată</i>	67
<i>Capitolul VI – Pustnicia (retragerea în pustnicie)</i> ...	89
<i>Capitolul VII – Pe calea desăvârșirii</i>	109
<i>Capitolul VIII – O minunată descoperire făcută lumii</i>	135
<i>Capitolul IX – Sunt chinurile iadului o realitate?</i> ..	169
<i>Capitolul X – Părinte și stareț duhovniceasc</i>	175
<i>Capitolul XI – Monahismul și lumea</i>	197
<i>Capitolul XII – Mirenia și căsătoria</i>	206
<i>Capitolul XIII – Evlavia în lume</i>	222
<i>Capitolul XIV – Îndrumător de suflete plin de bucurie duhovnicească</i>	246
<i>Capitolul XV – Mare făcător de minuni</i>	279
<i>Capitolul XVI – Prezicerile Sfântului Serafim</i>	304
<i>Capitolul XVII – Apariția Maicii Domnului către Sfântul Serafim</i>	310
<i>Capitolul XVIII – Ultimul an al vieții Sfântului Serafim, fericitul său sfârșit și înmormântarea</i>	314

<i>Capitolul XIX – Ajutor suprafiresc și vindecări minunate dobândite prin mijlocire Sfântu- lui Serafim după moartea sa</i>	<i>328</i>
<i>Capitolul XX – Canonizarea</i>	<i>351</i>
<i>Capitolul XXI – Legătura dintre cer și pământ</i>	<i>371</i>

A fost hirotont diacon și apoi preot pe seama bisericii rusești de dincolo de granițele Rusiei și apoi a fost trimis să slujească în cadrul Misiunii rusești ortodoxe din Palestina. A fost duhovnic în cadrul unei mănăstiri de aproximativ 100 de maici. În anul 1948 s-a pus capăt mandatului britanic asupra acestor teritorii, și trupele britanice s-au întors în țară. Tot atunci a izbucnit războiul israeliano-arab, iar armata israeliană și-a stabilit cartierul general pentru toată durata războiului tocmai în cadrul Misiunii rusești ortodoxe, iar mai apoi a restituit-o nu proprietarului, ci URSS. Biserica a pierdut totul. Părintele Lazarus a fost trimis în Statele Unite și mai apoi în India în anul 1962. Ceva mai târziu s-a dus în Grecia și, în cele din urmă în Australia. În 1983 părintele Lazarus a plecat în Statele Unite la cererea părintelui Peter Gilquist spre a ajuta ca Biserica Ortodoxă Evanghelică să devină Ortodoxă. A trăit timp de 6 ani în California. În decembrie 1989 la cererea parohiei Sfântului Ioan Botezătorul din Eagle River, Alaska, părintele Lazarus, împreună cu diaconul Harley Mark și Diane Cranor s-au dus acolo însoțiți de peste 2000 de cărți și numeroase manuscrise. El și-a încheiat viața sa pământească în Eagle River pe 14/27 noiembrie 1992. Părintele Lazarus este înmormântat în cimitirul catedralei Sf. Ioan Botezătorul.

Capitolul I

Sub acoperișul casei materne

Locul nașterii acestui om cu adevărat cerosc despre care Maica Domnului însăși a spus: "El este unul de-ai noștri", a fost orașul Kursk, aflat sub protecția milostivă a icoanei sale făcătoare de minuni, numită și "Icoana de la rădăcină" (a). Aflată în grija ei cu totul aparte, sfântul Serafim a atins mari culmi ale sfințeniei și i s-a făcut deosebita cinste de a auzi din partea ei cele mai dulci și mai mărețe cuvinte: "Preaiubitul meu!". Tatăl său era un negustor cucernic și un constructor harnic pe nume Isidor Ivanovici Moșnin. El avea propriul său atelier de fabricare a cărămizilor și se ocupa cu construirea caselor și a bisericilor din piatră. Pentru împlinirea unui astfel de lucru e nevoie de un om puternic și plin de prudență; dar Isidor Ivanovici se remarcă printr-o credință și o cucernicie solidă, de neclintit. Și mai împodobită de virtuți era mama viitorului sfânt, Agatia Fotievna, care era o adevărată slujitoare cu totul devotată lui Dumnezeu. Era un om foarte milostiv. Toți orfanii și copiii săraci, băieții și fetițele se bucurau de atenția ei deosebită; față de ei, ea era ca o mamă în cel mai deplin sens al cuvântului, având grijă de creșterea și educarea lor creștină. Când fetele creșteau și doreau să se căsătorească, iar ea putea afla mirele potrivit, atunci se făceau pregătirile de nuntă și le oferea fetelor sărace o zestre suficientă, fără să le ceară nimic în schimb. Iar singura sa reacție față de orice semn de nerecunoștință era dragostea. Dar, pe lângă toate acestea era înzestrată cu o adâncă înțelegere și cu un suflet curajos, așa cum vom vedea în curând. Trei copii crescuseră din acești părinți: primul copil fu Paraskovia, apoi urmă Alexei, și cel mai mic dintre ei, viitoarea lumină a lumii,

a) Se numește așa fiindcă a fost descoperită la rădăcina unui copac.

Prohor. Nimic nu este întâmplător în lumea lui Dumnezeu. Chiar și întâmplările ne semnificative în aparență, își au importanța lor. Viitorul purtător de Dumnezeu, înflăcăratul Serafim, (a) care a fost slăvit încă pe când trăia pe pământ cu lumina slavei Schimbării la Față a Taborului, s-a născut în noaptea de 19 spre 20 iulie adică în ziua prăznuirii slăvitului prooroc Ilie, marele ascet al Vechiului Testament și văzător de Dumnezeu pe muntele Horebului, care a vorbit cu Hristos Domnul pe Muntele Tabor. La botez, copilul a primit numele de Prohor, unul dintre cei 70 de apostoli și unul dintre cei dintâi diaconi ai Bisericii (Fapte 6, 3), a cărui pomenire se face pe data de 28 iulie, adică la 9 zile de la nașterea copilului ales de Dumnezeu.

După legile Bisericii prenumele copilului trebuie dat într-o optă zi (Luca 2, 21); în acest caz i s-a dat numele copilului cu o zi mai târziu. Când ne gândim la acest protector ceresc al sfântului, la acest diacon sau "păstor" al Bisericii și apărător al săracilor și văduvelor (Fapte 6, 1), în chip firesc ne gândim la sfântul părinte care s-a numit pe sine rob al Maicii Domnului și, prin porunca ei anume, el a ridicat mănăstirea pentru "orfanele" din Diveievo - fecioare și văduve. Ca un adevărat "călăuzitor al monahilor" și monahiilor și ca un propovăduitor al harului către întreaga omenire, sfântul Serafim și-a primit pe bună dreptate numele, care înseamnă "conducător de ceată cerească". Sub ocrotirea Maicii Domnului, a sfântului prooroc Ilie și a sfântului Prohor, calitățile moștenite de la tatăl său atât de întărit duhovnicește și de la buna sa mamă, cea atât de milostivă și plină de dragoste, începură să se dezvolte și să înflorească.

Dar, mai presus de orice, el fu apărat și crescut de sfânta Biserică, căreia i s-a atașat din cea mai fragedă copilărie. Tatăl său, deși aflat în puterea vârstei, muri la vârsta de 43 de ani, iar copilul rămase în grija plină de afecțiune a mamei

a) Numele de "Serafim" înseamnă "înflăcărat".

sale. Necunoscută sunt căile Domnului, dar este absolut adevărat că Domnul, "Carele din adâncul înțelepciunii și cu iubire de oameni toate le chivernisește și ne dă nouă tuturor ceea ce ne este de folos", așa cum se cântă în troparul pentru cei morți, l-a chemat la Sine pe robul Său la vremea potrivită. Îi era Lui bine plăcut faptul ca viitorul sfânt să fie crescut de mai cucernica și mai umila sa mamă? Sau oare sfântul ar fi fost ispitit să urmeze calea practică a vieții, îndemnat de tatăl său, constructorul? Sau poate că tatăl său nu ar fi fost de acord ca fiul său să ducă o viață monahală, deși fusese ales de Dumnezeu în acest scop?

Dar bunul Dumnezeu știe adevărul. Fără să cerceteze judecățile lui Dumnezeu tânăra văduvă Agatia acceptă cu smerenie crucea grea ce o avea de dus mai înainte. Fără să cedeze vreunei slăbiciuni, ea îi luă în mâinile sale curajoase pe cei trei tineri orfani, toate treburile complicate ale casei și, mai ales, problema plină de răspundere a construirii unei biserici în cinstea sfântului Serghie și a Doamnei Noastre din Kazan, care a fost începută de soțul ei în anul 1752 și a fost terminată sub directa ei supraveghere. În tot acest timp Prohor nu s-a depărtat niciodată de iubita sa mamă pe care a cinstit-o și a respectat-o până la moarte. Întreaga sa copilărie și tinerețe au fost influențate de mama sa cea iubitoare de Biserică și de rugăciune care și-a înălțat mereu curatul ei suflet de la pământ la cer. "Casa Domnului" deveni pentru el prima sa mănăstire. Iar, mai târziu, vom afla de la sfântul însuși că nu s-a gândit nici o clipă să părăsească Biserica și slujbele dumnezeiești. Tot cam în această vreme s-a întâmplat prima minune cu băiatul de șapte ani. În vreme ce se uita la clopotniță, Agatia se urcă până în vârful ei. Prohor se duse împreună cu ea. Deodată, fără să bage de seamă, căzu la pământ de la înălțimea aceea înfiorătoare. Înfricoșată la culme, mama dădu buzna jos, așteptându-se să-și vadă copilul mort. Dar, spre uimirea

tuturor, el se afla pe propriile picioare, într-o stare perfectă, fără a avea nici măcar o zgârietură, de parcă ar fi fost purtat jos pe aripile îngerilor. Astfel, harul lui Dumnezeu l-a apărut pe robul său ales după cuvântul psalmistului: “Că îngerilor Săi va porunci pentru tine ca să te păzească în toate căile tale. Pe mâini te vor înălța ca nu cumva să împiedici de piatră piciorul tău” (Ps. 90, 11-12). Mai târziu aceeași putere dumnezeiască îl va ridica deasupra pământului.

Este demn de remarcat faptul că terminarea construcției bisericii a coincis cu o schimbare în viața lui Prohor. În anul 1777, Agatia a găsit un lociitor care să se ocupe de biserică; în anul următor ea și-a dăruit fiul în slujba lui Dumnezeu, iar el se duse la mănăstirea Sarov pentru privegherea de toată noaptea în cinstea praznicului Intrării în Biserică a Maicii Domnului. După 125 de ani, în aceeași Biserică lângă care sfântul și-a petrecut primii săi cinci ani de noviciat, a fost construită o capelă care îi poartă numele. Minunate sunt căile și lucrările lui Dumnezeu. Puțin mai târziu, “alesul Maicii Domnului” are parte de o nouă minune petrecută în viața sa. Pe când avea nouă ani, Prohor se îmbolnăvi. Mama sa își pierduse orice speranță de însănătoșire a fiului ei.

Dar fiul ei îi spuse că avusese un vis și că Maica Domnului îi apăruse și îi promisese să-l viziteze și să-l vindece de boala lui. Cu mulți ani mai târziu sfântului i-a fost oferită cea mai extraordinară apariție a Maicii Domnului și a sfinților, după care el îi spuse unei maici: “Vezi, maică, cât har ne-a dăruit nouă Domnul, unor biete creaturi! În acest fel, am avut deja 12 apariții. Câtă bucurie mi s-a dăruit! Avem motive întemeiate să avem credință și nădejde în Domnul! Biruiește-l pe vrăjmașul diavol. Cheamă-L în ajutor pe Domnul, pe Maica Domnului și pe sfinți și amintește-ți de bietul de mine.”

S-a rugat mama sa, sau a chemat-o băiatul însuși în ajutor pe Împărăteasa Cerurilor? Oricum, iată ce s-a întâmplat.

Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Kursk era purtată prin oraș. Procesiunea trecea pe strada Sergheiev unde locuiau ei. Deodată, începu să plouă cu găleata. Pentru a scurta drumul, icoana fu purtată prin curtea familiei Moșnin. Mama îl luă repede în brațe pe copilășul ei bolnav și-l duse la Maica Domnului. Iar Împărăteasa Cerurilor își ținu

Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului din Kursk, înaintea căreia sfântul Serafim a fost vindecat în chip minunat. Icoana se află în Statele Unite unde continuă să facă minuni până în ziua de azi.

promisiunea, căci, în curând, băiețelul se însănătoși complet și se dedică cu râvnă studiilor sale. Din fire era plin de daruri ieșite din comun – o minte strălucitoare, memorie foarte bună, inimă sensibilă – daruri pe care le-a păstrat până la sfârșitul vieții. De aceea, tot ceea ce făcea era bine făcut și